

Godzina Polski

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie kop. 75. Kwartalnie rb. 2.25.
Za odnośn. do domu jednoraz. kop. 15, dwuraz. kp. 25.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie kop. 90, kwartalnie rb. 2.70.

Gene numeru pojedynczego w Warszawie
i w Łodzi 4 kop.

Redakcja w Warszawie: Okólnik 5.

Administracja "Kredytowa 18 (Erywańska)

Redakcja i Administracja w Łodzi:

Plotkowska 86.

Rękopisów niezastrzeżonych Redakcja nie zwraca,

OGŁOSZENIA w Królestwie Polskim:

Zwyczajna: kop. 20 za wiersz petytowy jednoszpaltowy na stronie sześć szpalt.

Drabna: 3 kop. za wiersz, najmniej 30 kop.

Nadstawy (po tekście): kop. 50 za wiersz petytowy (str. 4 szp.).

Hakreklam: kop. 25 za wiersz petytowy (str. 4 szp.).

W dziale handlowym: kop. 50 za wiersz petytowy (str. 4 szp.).

FILIE: Częstochowa: ul. Panny Maryi 26; Tomaszów: F. Gomulicki; Płock: Admin. „Kuryera Płock.”; Pabianice: Biuro dzien. A. Wadzynskiego; oraz w Sosnowcu, Kaliszu, Łowiczu, Łomży i Będzinie.

Nowi ludzie w Rosji.

Wiadomości, nadchodzące z Rosji w ostatnich dniach, wskazują, że ruch rewolucyjny doszedł do pewnej stałości i nowe stosunki konsolidują się stopniowo w całym państwie. Ogólne tendencje komitetu wykonawczego zwracają widocznie do wprowadzenia republikańskiej formy rządu, a w każdym razie niema już mowy o powrocie dynastji holsteingottorpkiej do władzy. Nawet w ks. Mikołaj Mikołajewicz, który cieszył się pewną popularnością wśród żołnierzy, musiał złożyć należne dowództwo, jako członek zdezonizowanej rodziny. Faktycznie, już teraz jest Rosja republiką, a przewodniczącym komitetu wykonawczego Dumy, Rodzianko, sprawuje funkcje prezydenta. Dla oceny stosunku opinii publicznej do rewolucji jest bardzo znamienne zachowanie się „Nowego Wremienia”, dziennika, który reprezentuje niewątpliwie zapatrywania przeciętnego ogółu. Dawny organ Suworina stanął odrazu i bez żadnych zastrzeżeń na gruncie przewrotu i, jeżeli mamy wierzyć doniesieniom, pochodzącym z Szwecji, ogłasza przeciwko gwałtownym artykułom, skierowanym przeciwko carowi i dworskiej klience. Jeżeli „Nowe Wremie” znalazło się w obozie anty-dynastycznym, trzeba przypuścić, że znaczna większość rosyjskiego społeczeństwa podziela te poglądy, nigdy bowiem to pismo nie odważyłoby się płynąć przeciwko prawowi. Na razie zatem należy przyjąć, że rewolucja utrwaliła się, a ponieważ armia nie wystąpiła dotychczas z żądaniem przywrócenia monarchji — trzeba będzie dłużej poczekać na czynne objawy reakcji. Biurokracja jest tak zmięszana wśród warstw oświeconszych, a radość z oswożenia z pod ciężkich więzów dawnego systemu jest tak powszechna, że zwolennicy samodzierżawia muszą odłożyć próby kontrewolucji do sposobniejszych czasów. W łonie nowego rządu zwyciężył niezawodnie prąd radykalny, a nawet Lwow i Guczkow uznali widocznie konieczność uprzągnięcia wszystkich urzędów, władzących się z niedawną przeszłością, skoro pogodzili się z myślą usunięcia monarchji. Przyczynił się do tego także nacisk, wywierany przez komitet robotniczy, kontrolujący postępowanie rządu, którego życzenia muszą być wysłuchane, gdyż proletaryat stołeczny był głównym elementem powołania rewolucji.

Przez dziwny zbieg okoliczności na czele rosyjskiego socjalizmu stoją dwaj Gruzini Czeheidze i Szenkeli, obdarzeni łatwą i poryjającą wymową i niepospolitym talentem agitacyjnym. Jest to także bardzo charakterystycznym, że Gruzja, kraj, pozbawiony zupełnie wielkiego przemysłu, wysłała do Dumy najskrajniejszych socjalistów. Należy ten objaw tłumaczyć chęcią ludności tamtejszej, aby przedstawić sobie prowadzili nieprzejednaną opozycję wobec biurokratycznego rządu, który prawa Gruzji pogwałcił i prowadził wobec Gruzjin politykę wynarodowienia. Tak więc Gruzini Czeheidze wysunął się na czoło partji nietylko przez swoje zdolności, ale jako polityk, który nigdy i w żadnym położeniu nie paktowałby z rządem. Obecnie jest on duszą komitetu wykonawczego i głównie dzięki jego wpływowi rząd obecny może mieć poparcie petersburskich robotników i tej części wojska, która już dawniej została pozyskana dla rewolucji.

Czem Czeheidze w komitecie wykonawczym, tem jest Kierenski w nowym gabinecie, gdzie reprezentuje „mieszczanki” radykalizm społeczny i polityczny. Jeszcze przed przewrotem uchodził za republikanina, a teraz wcale się nie kryje ze swoimi antymonarchicznymi zasadami. Ten młody adwokat pełen temperamentu, jeden z najlepszych mów-

eów Dumy, zajął i w rządzie stanowisko dominujące i dopóki tam zasiada, nie może być mowy o powrocie dynastji. Jest zaś niezbędny, jako łącznik pomiędzy rzeszami robotniczymi a inteligencją. Kierenski, chociaż do „partji” nie należy, posiada zaufanie robotników, dla których jego obecność w rządzie jest najlepszą gwarancją demokratycznej polityki nowego gabinetu.

O drobny odcień na prawo od ministra sprawiedliwości stoją dr. Szingarew, minister rolnictwa i Niekrasow, minister komunikacji. Pierwszy, wzięty lekarz, zajmował się w ostatnich czasach sprawami obrony krajowej i był przewodniczącym komisji dumskiej, wybranej dla kontrolowania technicznych działów ministerium wojny. Dawniej pracował w służbie ziemskiej i prawdopodobnie z tego powodu oddano mu tę rolę rolnictwa. Jego znany radykalizm zapewnił mu wybitne stanowisko w obozie rewolucyjnym. Radykałem jest także Niekrasow, profesor instytutu technologicznego w Tomsku, który należy do lewego skrzydła kadetów i ustąpił niedawno z zarządu stronnictwa z powodu zbyt umiarkowanego nastroju, jaki tam panował. Centrum gabinetu stanowią Manuilow, minister oświaty, b. profesor ekonomii politycznej w Moskwie, którego osławiony Kasso usunął w 1911 r. z rektoratu i katedry, i minister spraw zagranicznych, Milukow, ogólnie znany ze swych częstych występów w Dumie.

Do prawicy, ale bardzo umiarkowanej zaliczyć można Konowalowa ministra handlu, bogatego przemysłowca jednego z przywódców grupy postępowej, który zwalczał stale system biurokratyczny, — kontrolera państwa Godniewa należącego do lewicy Październikowców, i Tereszczenkę ministra finansów. O politycznych zapatrywaniach tego ostatniego niewiele wiemy. Jest to syn ego wnuk głównego w swoim czasie chłopca rosyjskiego, który dorobiwszy się na dzierżawach znacznego majątku skorzystał z wielkiego spadku cen ziemi w t. zw. zabranych prowincjach, gdzie Polacy nie mogli nabywać większych posiadłości, i skupił cały szereg dóbr i cukrowni, pozostawiając synom majątek oceniany na kilkadziesiąt milionów rubli.

Zywiol konserwatywny reprezentują w gabinecie ks. Lwow i Guczkow w kierunku wykonawczym Rodzianko, o których już dawniej była mowa. Dodać jeszcze należy, że przedstawicielem dumskiej prawicy w komitecie wykonawczym jest Szulgin, podczas gdy znany przywódca skrajnych nacjonalistów Markow II, dostał się po wybuchu rewolucji z całą swoją grupą do więzienia.

Jak z powyższego zestawienia widać przeważają wprawdzie w gabinecie politycy względnie umiarkowani, ale pomijając nawet, że są to przeważnie impulsywni doktrynerzy, radykałści przewyższają ich energią działania i śmiałością opinii. To też rewolucja posuwać się będzie jeszcze długo w kierunku społecznego i politycznego radykalizmu, dopóki na tej drodze nie natrafi na silniejszy odruch społeczeństwa. W jaki sposób i gdzie najpierw objawi się ta reakcja, przewidzieć trudno, zwłaszcza, że generalnie którzy mogliby najskuteczniej przeprowadzić kontrewolucję są obecnie skrupowani koniecznością obrony całości państwa przed zewnętrznym nieprzyjacielem. Dlatego słuszną mają ci, którzy utrzymują, że zwolennicy dawnego systemu potrzebują dla swoich celów pokój; ale i rewolucja chce się ustalić musi dążyć do przywrócenia normalnych stosunków, które jej przedewszystkiem pozwolą armię zdemobilizować. Chociaż zatem publiczne wystąpienia głównych przedstawicieli nowego rządu brzmią jeszcze wojowniczo, w obozie robotniczym rozlega się coraz głośniejsze żądanie zakończenia wojny. Wyniknąc stąd mocną nie-

spodzianką nieprzewidzianą przez zagranicz-

nych uczestników petersburskiego przewrotu.

Pamiętać jednak zawsze trzeba przy ocenie rosyjskich wypadków, że wszystko tam

znajduje się w okresie przejściowego fermentu, wobec czego pozostaje droga otwarta dla każdej możliwości.

Wojna Ameryki z Niemcami.

Oreędzie wojenne Wilsona.

Waszyngton, 4 kwietnia. (T. wł.). — Agencja Reutersa podaje następujący tekst oredzia Wilsona: Zwolałem Kongres na nadzwyczajną sesję, ponieważ niezwłocznie ma być powzięta poważna decyzja polityczna, za którą, zgodnie z naszym prawem państwowym, nie mogę brać na siebie odpowiedzialności. W dniu 8 lutego przekazałem panom nadzwyczajnie oświadczenie rządu niemieckiego, w którym ogłaszał, iż z dniem 7 lutego zamierza on, pozostawiając na stronie wszystkie względy prawne i humanitarne, zatapiać przy pomocy łodzi podwodnych, wszystkie okręty, które będą usiłowały dotrzeć do nieprzyjacielskich portów. Zdawało się to być i w poprzedniej fazie wojny celem niemieckich łodzi podwodnych. Jednakże od kwietnia 1916 r. zalecił rząd niemiecki komendantom łodzi podwodnych pewne ograniczenia, zgodnie z uczynionymi nam obietnicami. Nowa polityka niemiecka odrzuca natomiast wszelkie ograniczenia. Okręty wszelkiego rodzaju bez skrępowania i bez ostrzeżenia były zatapiane, bez najmniejszej troski o los ludzi, znajdujących się na pokładach. Okręty neutralne i zaprzyjaciłone, a nawet i okręty szpitalne, którym rząd niemiecki zagwarantował nietykalność, ulegały temu samemu losowi, co i okręty państw prowadzących wojnę. Prawo międzynarodowe z trudem osiągnęło te zasady, których przestrzeganie zdawało się być niezbędnym. Ale rząd niemiecki zniósł to minimum prawa, pod pozorem konieczności wojennej i gotowości odszkodowania. Ja nie mam na myśli strat materialnych, jakkolwiek poważnymi będą one. Kieruje mną jedynie troska o życie ludzi, nie przyjmujących udziału w wojnie — o życie mężczyzn, kobiet i dzieci. Obecna morska wojna handlowa Niemiec jest wojną przeciwko ludzkości i przeciwko wszystkiemu narodowi. Każdy naród sam musi zdecydować, jak ma zareagować na te wyzwania. Nasz wybór będzie cechować umiarkowanie, zgodnie z naszym charakterem narodowym i motywami, które nami kierują. Musimy strzedz się zbyt wielkiego wzburzenia. Naszym motywem nie będzie zemsta, ani oparcie się na siłę brutalnej. Występujemy jeno w obronie praw ludzkich. Gdy przemawiał w końcu lutego przed Kongresem, przypuszczałem, iż do zabezpieczenia praw naszych wystarczy nam uzbrojenie okrętów... Ale neutralność zbrojna okazała się czemś bezwartościowym. Niemożliwością jest broń okrętową przed napaścią niemieckich łodzi podwodnych. Należy to do zwykłego rozsądku usiłować zniszczyć je, nim one jeszcze wykonają swój zamiar. Rząd niemiecki odrzuca prawo, pozwalające neutralnym bronić na obszarze blokowanym swych praw, których kwestjonować nie ośmieliłby się żaden z prawników współczesnych. Niemcy oznajmili, iż eskorty, mające strzedz okrętów, traktowane będą jak bandy pirackie. Wobec takich oznajmień, neutralność zbrojna staje się jeszcze czemś mniej, niż bezskuteczna. Gdybyśmy ulegli temu wszystkiemu naruszyłibyśmy nasze najświętsze prawa narodowe. Posłuszny zatem swemu obowiązкови konstytucyjnemu, radzę obecnie Kongresowi, by oświadczył, że ostatnie czyny rządu niemieckiego są niezgodne z prawem, jak wojną prze-

ciwko rządowi i narodowi Stanów Zjednoczonych, by przyjął formalnie stan wojny, którą została Ameryce narzucona, by wreszcie niezwłocznie polecił przedsięwziąć środki, nietylko ku obronie kraju, ale też i takie, których celem będzie zmuszenie Niemiec do przyjęcia warunków zakończenia wojny. Stan wojny będzie przeprowadzony w zupełnym współdziałaniu z innymi rządami, zwalczającymi Niemcy. Współdziałanie to polegać będzie na udzieleniu im liberalnych kredytów finansowych i oddaniu do dyspozycji materialnych źródeł pomocniczych państwa, w celu dostarczenia im materiału wojennego i zaopatrywania ludności w środki żywnościowe.

Dalszym skutkiem stanu wojennego będzie doprowadzenie floty do zupełnej gotowości bojowej, by mogła ona zwalczać nieprzyjacielskie łodzie podwodne, następnie zaś niezwłoczne powiększenie armii minimum o 550 tysięcy ludzi, z prawem zwiększenia tych sił zbrojnych w miarę potrzeby. Według poglądów prezydenta, armia ta ma być pozyskana drogą ustanowienia prawa o powszechnej służbie wojskowej. My nie mamy zatargu z narodem niemieckim. Rząd niemiecki rozpoczął wojnę bez inicjatywy, wiedzy i zgody ludu; wojna ta została zdecydowana przez cesarza, sprowokowana i prowadzona w interesach dynastji i tej niewielkiej grupy chciwych ludzi, którzy przywykli traktować swe rządy jako narzędzia. Amerykanie czują, iż nasza nadzieja na przyszły pokój światowy znalazła umocnienie w wielkich wydarzeniach w Rosji. Tam mamy dzielnego sprzymierzeńca w tym związku honoru. Jesteśmy gotowi podjąć teraz walkę z wrogiem wolności i, w razie potrzeby, użyjemy całej siły narodu, ażeby ukroczyć jego rozszewienia. Nie pragniemy żadnych złochoć. Jesteśmy tylko żołnierzami praw ludzkości i będziemy zadowoleni gdy prawa te zostaną zagwarantowane.

Wilson dodał jeszcze, iż Austro - Węgry w istocie nie biorą udziału w wojnie morskiej przeciwko obywatelom amerykańskim. Dlatego też pragnie odłożyć debaty w kwestji stosunku z rządem wiedeńskim. Wilson oredził swe zakończenie słowami, iż Ameryka będzie walczyć o najdroższe dobra, bo o demokrację, prawo i wolność małych narodów.

Amsterdam, 4 kwietnia. (T. wł.). — 2 Waszyngtonu donoszą: Tym, zebrały przed kapitelem, powitał entuzjastycznie przybycie prezydenta. Podczas przemówienia kongres rozbrzmiewał okrzykami uznania. Przemówienie swe Wilson rozpoczął cichym głosem, później jednak mówił głośnie, szczególnie gdy oznajmiał, że Stany Zjednoczone nigdy nie ugnę się przed bezprawiem. Po tych słowach zerwała się burza oklasków. Gdy prezydent prosił kongres o ogłoszenie stanu wojennego, obecni powstałi z miejsc i hałaśliwie dali swe zezwolenie.

Po przemówieniu Wilsona.

Waszyngton, 4 kwietnia. (T. wł.). — Doniesienie Biura Reutersa: Gdy tylko Wilson po przemówieniu swem opuścił Kongres, przewodniczący komisji parlamentarnej do spraw zagranicznych, Flood, złożył rezolucję, którą

Dział ekonomiczny.

Giełda warszawska.

Notowania z dnia 4 kwietnia.

Table with columns 'Papiry procent.' and 'TRANZAKCYE'. Lists various securities like 6% Oblig. m. Warszawy and their prices.

Giełda londyńska

Table with columns 'LONDYN' and prices for items like Konsola, 5% poz. ros. z r. 1906, etc.

Giełda paryska

Table with columns 'PARYZ' and prices for items like renta francuska, 5% poz. francuska, etc.

Kursy dewiz.

Table with columns for cities like Amsterdam, Nowy York, Wiedeń and exchange rates for various currencies.

Podpisujecie pożyczkę wojenną.

Straszliwa wojna narodów weszła w ostateczną rozstrzygającą fazę. Po odrzuceniu przez wroga wielkodusznych propozycji pokojowych...

dzień zwycięstwa ostatecznego dzisiaj bliższym niż kiedykolwiek się wydaje.

W takiej chwili zwraca się państwo do wszystkich swych obywateli z nową pożyczką wojenną. Zwraca się do wszystkich pozostałych w domu, aby patriotyczną gotowością swą...

Nie, takiego nie będzie, nie będzie zwłaszcza tutaj na kresach, gdzie ludność bohaterstwo tych, co ją własną pierś przed najazdem wroga obronili z szczególną wdzięcznością ocenili potrafi.

Ludności polskiej! Nie tak dawno jeszcze w kraju nad Wisłą i Prosną, w kraju przez bracia twoją zamieszkałym, toczyły się krwawe walki. Moskalski gnębiel cofał się przed natarciem dzielnych armii naszych z Królestwa Polskiego...

Oto, że do kraju tego po wszystkich jego udękach w ślad za zwycięskimi wojskami naszymi wkroczyła lud i swoboda, że na dymiących jeszcze zgliszczach rozpoczynało się nowe życie i nowa praca.

Wojska nasze, które to sprawiły, dziś jeszcze w głębi kraju nieprzyjacielskiego jak mur żelazny stoją i ciebie, i nową Polskę przed powrotną falą hord kozackich bronią!

A tak łatwo obowiązkowi temu sprostać możesz. Podpisywanie pożyczki wojennej to przecież nie żadna ofiara! To lokowanie pieniędzy swoich w zupełnie pewnych wysokoprocentowych papierach państwowych...

Lecz choć obowiązek ten do spełnienia niełatwy, wagi i doniosłości jego lekceważyć nie można. Właśnie to, że wszyscy obywatele każdej chwili służąc mu gotowi, to stanowi siłę państwa.

Stać więc, ludności polska, dzisiaj na wezwanie państwa cała w jednym szeregu i niech hasłem twojem będzie hasło co się dziś po wszystkich ziemiach ojczyzny naszej rozlega: Podpisujemy pożyczkę wojenną!

LII. Lista jeńców Polaków armii rosyjskiej.

(Przedruk nawet z powołaniem się na źródło—wzbroniony).

16. Obóz jeńców w Bautzen in Sa.

(Dalszy ciąg).

- 10094. Skłba Józef, szeregowiec 15 bat. saperów, Teleg. A. Dąbrowa-Górna, gub. piotrki.
10095. Szafraniec Jan, szeregowiec 5 p. piech., 12 komp., Szeradowice, gmina Borzęcin, gub. kielecka.
10096. Szybark Władysław, szeregowiec 29 p. piech., Kurasz, gub. warsz.
10097. Słodkiewicz Andrzej, szeregowiec 6 dyw. szpit., Czybyszowice (?), gub. lubelska.
10098. Sobociński Andrzej, szeregowiec 23 p. piech., 9 komp., Ustanówek, gub. warsz.
10099. Sobczak Franciszek, szeregowiec 6 artyl. bryg. 1 bat., Turek, gub. kaliska.
10100. Szejko Adam, szeregowiec 31 p. piech., 14 komp., Bednary, gub. warsz.
10101. Sadownik Piotr, szeregowiec 32 p. piech., 12 komp., Borki, gmina Żarnów, gub. radomska.
10102. Stomberski Antoni, szeregowiec 6 dyw. szpit., Szczeglin, gmina Sypniewo, gub. łomż.
10103. Szymański Feliks, szeregowiec 31 p. piech., 10 komp., Sochaczew, gub. warsz.
10104. Smolarek Andrzej, gefreiter 6 p. piech., 6 komp., Łódź, Cegielniana 28.

- 10105. Swiercz Piotr, szeregowiec 6 dyw. szpit., Przędziwił, gmina Komorów, gub. łomż.
10106. Ściślak Franciszek, szeregowiec 2 artyl. bryg. 3 park, Warszawa, Freta 20.
10107. Skonieczny Wojciech, szeregowiec 31 p. piech., 2 komp., Kociów, powiat Rawski, gub. piotrki.
10108. Samul Józef, szeregowiec 32 p. piech., 13 komp., Szupie, gub. warsz.
10109. Sparzak Stanisław, szeregowiec 6 artyl. bryg. 1 bat., Szumsk, gub. płocka.
10110. Siekiera Wojciech, szeregowiec 31 p. piech., 15 komp., Gongolin, gub. warsz.
10111. Szlacheta Władysław, szeregowiec 32 p. piech., 3 komp., Szczytno, gub. warsz.
10112. Sławiński Karol, szeregowiec 6 dyw. szpit., gmina Jasienica, gub. łomż.
10113. Szmidt Jan, szeregowiec 6 p. piech., 8 komp., Gradzianów, powiat Mławski.
10114. Suchodolski Jan, szeregowiec 30 p. piech., 2 komp., Warszawa, Targówek.
10115. Szymański Franciszek, szeregowiec 30 p. piech., 13 komp., Warszawa, Topiel 10-22.
10116. Siedź Jan, szeregowiec 6 artyl. bryg. 1 park, Budv, gub. lubelska.
10117. Sekuła Michał, szeregowiec 116 p. piech., 14 komp., Nowa Wieś, gub. warsz.
10118. Szoko Jan, szeregowiec 75 p. piech., Kamionka, powiat Zapolski, g. grodz.
10119. Saganicki Stanisław, gefreiter 6 artyl. bryg., 4 bat., Czernice, powiat Przasnyski.
10120. Szlakira Władysław, szeregowiec Lejb-Gw. Keksh. p., Piotrków.
10121. Smolarek Jakób, szeregowiec 31 p. piech., 8 komp., Sielce, gub. warsz.
10122. Strzelczyk Izidor, szeregowiec 31 p. piech., 4 komp., Grodzisk, gub. warsz.
10123. Szendakowski Ignacy, gefreiter 6 artyl. 1 park, Warszawa, Zórawia 10.
10124. Strzałkowski Teofil, szeregowiec 6 artyl. bryg. 1 bat., Maków, gub. łomż.
10125. Szymański Anastazy, szeregowiec 6 p. piech., 2 komp., Janowice, gmina Szczeków, gub. piotrki.
10126. Szlag Marcin, szeregowiec 6 artyl. bryg. 1 park, Kotoryc, gub. warsz.
10127. Sierota Jan, szeregowiec 23 p. piech., 8 komp., Kalęczyn, powiat Ostrowiecki, gub. łomż.
10128. Strojek Konstanty, szeregowiec 31 p. piech., 13 komp., Trofimów, gmina Szupia, gub. warsz.
10129. Szymański Antoni, szeregowiec 6 dyw. szpit., Brok, powiat Ostrowiecki, gub. łomż.
10130. Szempliński Józef, szeregowiec 6 dyw. szpit., Szymbur, powiat Przasnyski, gub. płocka.
10131. Smolarkiewicz Jan, podoficer 2 artyl. bryg. 3 park, Dąbrowa, gub. piotrki.
10132. Strumiński Ignacy, szeregowiec 32 p. piech., 7 komp., Zwolen (?), gub. radomska.
10133. Salomojczyk Józef, szeregowiec 8 pułk., 4 komp., Goworcow, gub. radomska.
10134. Skwet Walenty, szeregowiec 23 p. piech. 6 komp., Binduga, g. płocka.
10135. Stempel Roman, szeregowiec 21 p. piech. 10 komp., Pabianice, g. piotrki.
10136. Subdysiak Tytus, szeregowiec 29 pułk piech., 8 kop., Naruszew, g. warsz.
10137. Szram Józef, szeregowiec 15 bat. saperów, 1 komp., Berzeki, gmina Biała, gub. piotrki.
10138. Sobczak Władysław, szeregowiec 141 p. piech., 8 komp., Rozanów, gub. warsz.
10139. Stankiewicz Jan, szeregowiec 7 kol. robocza, Rozrep (?), gub. warsz.
10140. Sławiewicz Jan, szeregowiec 15 p. piech., 2 komp., Marono (?), gmina Grodzisk, gub. warsz.
10141. Szerszyn Jan, gefreiter 13 pułk piech., 5 komp., Luka, gmina Kufle, gub. warsz.
10142. Szyk Marcin, szeregowiec 32 pułk piech., 14 komp., Januszno, powiat Kozienicki, gub. radomska.
10143. Skonieczny Bonifacy, szeregowiec 31 p. piech., 8 komp., Myślaków, pow. Łowicki.
10144. Szczeciński Michał, szeregowiec 6 p. piech., 11 komp., Skrobocin, paw. Ciechanowski, gub. płocka.
10145. Świdarski Wacław, szeregowiec 141 p. piech., 8 komp., Nowo-Biała, pow. Gostyński, gub. warsz.
10146. Skarżyński Władysław, podoficer 143 p. piech., 17 komp., Wołomin, gub. warsz.
10147. Szostak Konstanty, szeregowiec 6 p. piech., 11 komp., Kernów, powiat Trocki, gub. warsz.

- 10148. Skłodancki Stanisław, szeregowiec 15 p. piech., 3 komp., Dokoly, pow. Mazowiecki, gub. łomż.
10149. Sobczyński Michał, szeregowiec 23 p. piech., 6 komp., Krzecin, gub. kaliska.
10150. Sosnowski Władysław, szeregowiec 143 p. piech., 10 komp., Wólka, powiat Turecki, gub. kaliska.
10151. Sosnowski Michał, szeregowiec 1 pułk saperów, Białystok, gub. grodz.
10152. Subski Michał, szeregowiec 21 p. piech., 10 komp., Rokiszki, gub. kowieńska.
10153. Szymański Antoni, szeregowiec 22 p. piech., 11 komp., Wólka, powiat Turecki, gub. kaliska.
10154. Siekiera Jan, szeregowiec 31 p. piech., Kuropaska, pow. Łowicki.
10155. Sojko (?) Jan, szeregowiec 6 dyw. szpit., Smolechy, pow. Ostrowiecki, g. łomż.
10156. Szymczak Piotr, szeregowiec 32 p. piech., Warszawa-Praga, ul. Grochowska 41.
10157. Serej Józef, szeregowiec 15 dyw. artyl. ciężk., 1 park, Sienica, gub. warsz.
10158. Stendal Grzegorz, szeregowiec 6 p. piech., Proszków, pow. Serocki, gub. kaliska.
10159. Siedlecki Jan, szeregowiec 6 artyl. bryg., Chylice, gub. warsz.
10160. Stańczyk Gustaw, szeregowiec 16 p. piech., 7 komp., Nowa, pow. Pułtusk.
10161. Stępniewski Adam, szeregowiec 15 p. piech., 13 komp., Grodzisk, gub. warsz.
10162. Stańczyk Jan, szeregowiec 9 kol. robocza, Karlin, gub. piotrki.
10163. Siedlecki Leon, szeregowiec 9 kol. robocza, Mokołów, gub. warsz.
10164. Świerczewski Jan, szeregowiec 7 kol. robocza, Cegielnia, gub. warsz.
10165. Szydłowski Adam, szeregowiec 6 dyw. szpit., Ruskie Lekie (?), pow. Ostrowiecki, gub. łomż.
10166. Skowroński Franciszek, szeregowiec 21 p. piech., 7 komp., Żyrardów, pow. Makowski, gub. łomż.
10167. Szyk Józef, szeregowiec 15 pułk piech., 3 komp., Mlochów, gub. warsz.
10168. Sieradzki Antoni, szeregowiec 15 bat. saperów, Warszawa, Ogrodowa 4.
10169. Skorupa Stanisław, szeregowiec 13 p. piech., 8 komp., Kolbiel, gub. warsz.
10170. Szymański Michał, szeregowiec 3 artyl. bryg. Lejb-Gw. 3 bat., Leszno-Wola, pow. Grójcecki.
10171. Smigiera Franciszek, szeregowiec 23 p. piech., 13 komp., Warszawa, Karolkowa 5.
10172. Szczeciński Teodor, szeregowiec 6 artyl. bryg. 1 park, Warszawa, Rybaki.
10173. Sikorski Franciszek, szeregowiec Lejb-Gw. Keksh. pułk, 4 komp., Łostowice, pow. Kutnowski, gub. warsz.
10174. Szklarz Władysław, szeregowiec 1 artyl. bryg. 1 bat., Szczelina, gub. grodz.
10175. Sujecki Feliks, szeregowiec 15 p. piech., Konie, powiat Grójcecki, gub. warsz.
10176. Stawicki Wincenty, szeregowiec 142 p. piech., Kunice, gmina Piaski, gub. warsz.
10177. Szopa Franciszek, szeregowiec Lejb-Gw. Keksh. pułk, 1 komp., Piotrków, Ladeska 59.
10178. Szmagala Wawrzyniec, szeregowiec 22 p. piech., gub. warsz.
10179. Skoczyński Jan, szeregowiec Lejb-Gw. Keksh. pułk, Bagmudzk, gub. piotrki.

(D. e. n.)

Redaktor odpow.: Aleksander Bieliński.

Druk i nakład: Wydawnictwo polskie A. NAPIERZAŁSKI i G. ZAWILOWSKI.

Ogłoszenie.

Wybory ławników miasta Łodzi odbędą się w czwartek, dnia 19 kwietnia 1917 roku, o godz. 4 po poł., w sali Towarzystwa Kredytowego przy ulicy Średniej nr. 19. Bezpośrednio po tem nastąpi tamże, na publicznem posiedzeniu Komitetu wyborczego, ustalenie i ogłoszenie rezultatu wyborów. Listy kandydatów na ławników składać należy w magistracie, w biurze magistratu, pokój nr. 20a, w godzinach urzędowych, do czwartku, dnia 12 kwietnia 1917 r., do godziny 12 w poł.

Komisarz wyborczy Schoppen.

GRAND-KINO

ulica Piotrkowska 72, róg Krótkiej.

Od d. 6 kwietnia r. b., t. j. w pierwsze święto Wielkanocne demonstrowany będzie pierwszy polski obraz, imponujący okazałością i techniką

125 lat niewoli Polski

Wielkie arcydzieło kinematograficzne w 6-ciu aktach, odtwarzające tragiczne dzieje ujarzmionej Polski w okresie 1792—1917.

Wykonane przez najwybitniejszych artystów Sceny Krakowskiej z udziałem 10.000 osób, prócz walczących wojsk polskich, austriackich oraz rosyjskich.

Kostiumy i rekwizyty oryginalne z Muzeum Narodowego w Krakowie.

Początek o godz. 3, 5, 7 i 9 pp. W niedziele i święta o godz. 1, 3, 5, 7 i 9 pp. punktualnie.

5, 7 i 9 pp. punktualnie.

Passe-partout i bilety ulgowe nie ważne.

Orkiestra symfoniczna pod dyr. R. Kantora.

Chór kameralny wykona pieśni narodowe do obrazu.

TEATR POLSKI

Łódź, Cegielniana 83.
3941-80

Niedziela, dn. 8 i wtorek d. 10 kwietnia o g. 3 pp.

Kościuszko pod Racławicami

Sztuka hist. w 5 akt. L. Anczyca.

Niedziela, dn. 8 kwietnia r. b. o godz. 7 1/2 wiecz.

Judas z Kariothu

Sztuka w 5 akt. (6 obr. zach) K. H. Rostworowskiego.

Poniedziałek, dn. 9 kwietnia r. b. o godz. 3 pp.

10-ciu z PAWIKA

Rapsod rycerski w 4 akt. z dzieł P. P. S. J. Ostol-Suńlickiego.

Poniedziałek, dn. 9 kwietnia r. b. o godz. 7 1/2 wiecz.

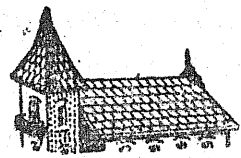
MANDARYN WU

Sztuka w 3 akt. H. M. Vernona i H. Ovena.

Wtorek, dn. 10 kwietnia r. b. o godz. 7 1/2 wiecz.

PIOSNKI UŁANSKIE

Sztuka współczesna w 3 akt. Witolda Dunikiewicza.

Dachówki

z cegły kamiennej różnego rodzaju, barwy i glazury, jak również

TEKTURĘ smołowcową

poleca K. Kawecki i S-ka

Łódź, Przejazd 42/44.

Reprezentant śląskiego przedsiębiorstwa dachówek Reinsch i Feuerstein, Wrocław 6

Biurow ogłoszeń „Kuryer”, H. Kustow, Piotrkowska 66. 4830-1

Dla instalatorów i warsztatów ślusarskich Krany spustowe

z żelaza łanego w odlewie surowym z własnego modelu wzamian mostkowych dostarcza

Tow. Akc. J. JOHN, Łódź, Piotrkowska 217. 4692-5

W Wielką Sobotę, d. 7 kwietnia r. b. kasy nasze nie będą czynne

Jedynie dla podpisywania pożyczki wojennej i wykupywania frachtów otwarte będzie jedno okienko między godz. 11 a 12. 4791-9

Bank Wschodni (Ostbank) dla Handlu i Przemysłu. Oddział w Łodzi.

Biuro dzienników i ogłoszeń I. KOKOTEK,

Sosnowiec, Będzin, Główna, Słowiańska.

Reprezentacja „Godziny Polski” na Sosnowiec, Będzin, Dąbrowę i okolice. Ekspedycja pism do wszystkich miejscowości na prowincji. Przyjmowanie prenumeraty i ogłoszeń po cenach redakcyjnych. Dostarczanie pism do domów

BIURO DZIENNIKÓW

M. WYSZYŃSKI, Mława Stary Rynek 27.

Reprezentant „Godziny Polski” na Mławę i okolice. Przyjmowanie prenumeraty. Dostarczanie pisma do domów.

Nasiona

rolne, pastwne, drzew, tytoni, warzywne, kwiatów, miododajne, dla ptaków i narzędzia (ogrodnicze) tylko w składach

L. JASIŃSKIEGO w Łodzi, Andrzeja 10 i w Łęczycy. Cenniki na żądanie bezpłatnie.

4771-7

Krycie, reparacja i konserwacja dachów papowych

jak również układanie chodników nowego typu wykonywa solidnie po cenach umiarkowanych

Przedsiębiorstwo robót dekarzskich, asfaltowych i betonowych

JAN MACIŃSKI

Łódź, Słowiańska Nr. 11 (obok Zarzewskiej). 4770-2

MAGAZYN OBUWIA

J. KOWALCZYK

Łódź, Cegielniana 24.

Rekord najnowszych fasonów i trwałego wykonania. W obustalunkach punktualności. Ceny stosunkowo niskie. Buży wybór na składzie.

Wyprowadź starych w IN węgierskich

po Rb. 1.75 za butelkę.

Koniaki, likiery, WINA szampańskie, Henkel-Trocken, WINA CHASTA w trzech gatunkach: małaga, muszkat i Sauterens.

Skład win

W. BULWA, Łódź, Główna 47. 4792-3

ZARZĄD GMINY STAROZAKONNYCH m. Łodzi

podaje do wiadomości, że kooperatywy otrzymały dla 120.000 konsumentów cukier świąteczny, który też członkowie otrzymywać mogą w odpowiednich kooperatywach.

Osoby, nie należące do kooperatyw, otrzymują cukier w 29 sklepach specjalnych.

Zarząd Gminy Starozakonnych m. Łodzi. 4829-1

Lekarz-Dentysta

S. Gordin,

Łódź,

Konstantynowska 18.

Przyjm. od 10-1 i 3-7.

Dr. Chylewski,

Łódź, Nawrot 13. Chęć wawngirna i kobiece. Przyjmuje od 9-10 r. 5-6 1/2 po poł. 4835-16

Zelówki tanio z wulkan, fibru gumy i prawdziwej skóry do Rb. 3.50 para.

Dzielnia 19.

Drukarnia i Litografia

p. A. Karcki w Łodzi, ul. Średnia Nr. 5. Przyjmuje wszelkie roboty drukarskie i litograficzne po cenach konkurencyjnych. Robota wykonywana się szybko starannie i akuratanie. 4785-1

Akuszerka

R. Pipikowa,

z dyplomem Ces. Ak. w Petersburgu, praktykująca 25 lat, przyjmuje od 12-5. Łódź, Piotrkowska 182, w podw., i wejście na lewo, II p. na prawo. 4806-10

Biuro Gersdorffa

Konsultanta Prawnego prośby, skargi, tłumaczenia. Łódź, Piotrkowska 84.

Ofioszenia drobne:

Nauka i wychowanie.

Kursy nauki pisania na maszynie różnych systemów po rb. 5. Adol. Goldberg, Łódź, Rozwadowska 6. 4542-4

Student, rytunowany pedagog poszukuje kondycy lub lekcy. Dzielnia 38, mieszkanie 22. 4786-3

Posady i prace.

Antekarski uczeń lub uczennica poszukiwani zaraz do apteki sienskiej. Cierty pou „A. B.” w „Godzime Polski” w Łodzi. 4807-4

Młoda, inteligentna panienska, znająca dobrze domowe gospodarstwo i szycie, poszukuje posady jako gospodyni. Łaskawe oferty w „Godzime” w Łodzi pod „G. M.”

Gospodarstwo do sprzedania, 80 ztem w tem 10 morg łaki, budynki w dobrym stanie, dom mieszkalny o 5 mieszkaniach, stodoła o 2 klepiskach, obora obszerna, inwentarz żywy martwy i obsadzeniem na warunkach dogodnych, na szosie Pabianicko-Rzgowskiej, gmina i kolonia Gospodara, powiatu Łódzkiego. Wiadomość na miejscu 4841-2

Sprzedaj i kupno.

AI! AI! AI! Mebli olbrzymi wybór nowych, okazynych, stotowe, sypialne, salony, biurka, biblioteki, szafy, otomany, łózka metalowe, krzesła gięte. Wobec zastoiu sprzedaje po cenach własnych i niżej. Magazyn Mebli Władysława Romiszowskiego, Łódź, Piotrkowska 116, I piętro front. W niedziele i święta magazyn otwarty od 1-8 p. p. 4824-15

Drzewo opałowe, suche: dębowe, brzożowe i sosnowe po niskiej cenie. Łódź, Cegielniana 75. 4794-3

Gospodarstwo do sprzedania, 80 ztem w tem 10 morg łaki, budynki w dobrym stanie, dom mieszkalny o 5 mieszkaniach, stodoła o 2 klepiskach, obora obszerna, inwentarz żywy martwy i obsadzeniem na warunkach dogodnych, na szosie Pabianicko-Rzgowskiej, gmina i kolonia Gospodara, powiatu Łódzkiego. Wiadomość na miejscu 4841-2

Meblo: stotowy, sypialnia dębowa, wa, kuchenne urządzenie sprzedam po cenie kosztu. Łódź, Orła 23, stolarnia. 4676-15

Meblo nowe, sa.on machoniowy, łotele kluzowe, otomane, wyprzedaż. Łódź, Dzienia 11-26. 4808-3

Maszyny do pisania z rosyjskim lu, polskim piemem kupuje. Adol. Goldberg, Łódź, Rozwadowska 6. 4543-4

Pszczaly w ulach i koszkach kupię. Berndt, Kątna 17, m. 8. 491-5

Pianina nowe, używane, strojenie, reparacja, wysyłka na prowincję. Ceny niskie, gotówka lub raty. Chodkowski, Sienkiewicza 25 (Mikstajowska). 4818-6

Jawozy sztucznel Gips rolny, wapno marglowe i wybalane na wszelkiego rodzaju grunta oraz różne sole poleca: Biuro teonniczo-handlowe w Łodzi, Widzewska 86, m. 2. 4676-10

Sprzedaje, kupuje domy, place, majatki, Biuro Pośrednictwa, Częstochowa, ul. Featraina 21. 4832-3

Doniesienia rozmaite.

Akuszerka Marya Kubickaprzyjmuje, Łódź, Piotrkowska 199, m. 7. 4883-3

Aparacie maszyny do szycia tanio u siebie i na miejscu Wólczajska 139, lewa oficyna III piętro, lewe drzwi. 4824-3

Zaginilo 7 marek jednorublowych z firmy Singera pol. № 3146; kto o nich wie proszę zawiadomić Rubinowi, Pusta 9. 4816-3

Lokale.

Poszukuje pokoju umeblowanego w pobliżu dworca kauskiego. Oferty pou „S. W. 100” w administracji „Godziny Polski”, Łódź, Piotrkowska 83. 4772-2

Zagubiona dokumenty.

Skradzione zostało pozwolenie na sprzedaż mleka za № 199 B. Patrzera, Sienkiewicza 31. 4831-1

Zaginil paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Konstancyi Malinowskiej. 4889-1

Zaginil paszport niemiecki, wydany w Warszawie na imię Janiny Hygierówny. 4840-1

Zaginil paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Karoliny Uraoch 4839-1

Zaginil paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Jozefa Kowalskiego. 4837-1

Zaginil paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Władysława Adamka. 4832-1